

UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Evidenčna številka: UL0010906

Datum odločbe: 07.07.2015

Senat, sodnik posameznik: mag. Slavica Ivanović Koca (preds.), Bojana Prezelj Trampuž (poroč.), Adriana Hribar Milič

Področje: INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO - VARSTVO POTROŠNIKOV

Institut: inšpekcijski postopek - ukrep tržnega inšpektorja - varstvo potrošnikov - nepoštene poslovne prakse - oglaševanje navideznega popusta

Zveza: ZVPNPP člen 4, 4/4, 5, 5/1, 5/1-4, 12, 12/2.

Jedro

Nepoštene poslovne prakse podjetij v razmerju do potrošnikov so prepovedane pred, med in po sklenitvi posla, ki je povezan z nakupom izdelka.

Izrek

I. Tožba se zavrne.

II. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

Obrazložitev

Tržni inšpektorat RS, Območna enota Koper-Postojna (v nadaljevanju: prvostopenjski upravni organ) je z izpodbijano odločbo tožnici prepovedal uporabo nepoštene poslovne prakse, ki jo tožnica vrši ob prodaji blaga zunaj poslovnih prostorov z oglaševanjem navideznega popusta na oglaševano prodajno ceno oziroma navideznega, neresničnega znižanja prodajnih cen, s tem, ko na predstavitvah izdelka - ležalna blazina Elixor Divine oglašuje prodajo le-te s popustom (gotovinski popust, popust za člane raziskovalnega programa) na oblikovano prodajno ceno, čeprav po oglaševani višji prodajni ceni blaga ne prodaja, s čimer je taka predstavitev cenovne ugodnosti zavajajoča za potrošnika, saj obstaja možnost, da potrošniki sprejmejo odločitev o nakupu izdelka zaradi vabljenih oglaševanih popustov, ki jih sicer ne bi kupili, v kolikor ne bi bila oglaševana prodaja blaga z visokimi popusti oz. znižanje cen. Iz obrazložitve izhaja, da sta tržni inšpektorici 7. 3. 2014 opravili nadzor prodaje blaga tožnice, zunaj poslovnih prostorov, v prostorih hotela A. v Ljubljani. Tožnica potrošnikom prodaja blazino Elixor Divine, z lastnostmi medicinskega pripomočka, ki pripomore k zdravju ljudi. Na predstavitvi je promotor tožnice predstavil prodajno ceno tega izdelka v višini 1885 EUR. Poudaril je, da v kolikor se potrošniki vključijo v raziskovalni program, v katerem medicinsko osebje te

družbe dve leti spremlja učinek uporabe te ležalne blazine, dobijo popust in je prodajna cena tega izdelka v tem primeru 1493 EUR. V primeru, ko se potrošniki odločijo za nakup tega izdelka, ob koncu predstavitve sklenejo prodajno pogodbo - naročilnico.

Tožnica je na zahtevo tržne inšpektorice naknadno, na CD nosilcu, dostavila 275 naročilnic v obdobju od 16. 12. 2013 do marca 2014, ki jih je izdala potrošnikom ob sklenitvi pogodbe o nakupu, po praviloma prodajni ceni 1.493,00 EUR ali nekaj centov več (1493,49 EUR, 1493,23 EUR ...). V naročilnicah je v vseh primerih prikazana izhodiščna prodajna cena 1885,10 EUR. Na to ceno je odobren popust za člane raziskovalnega programa (do 13. 1. 2014 v višini 226,21 EUR; od 16. 1. 2014 pa 141,38 EUR) in gotovinski popust (ki se giblje v višini od 150,81 EUR, 165,89 EUR do 250,23 EUR). Razvidno je, da tožnica pogodbe po oglaševani prodajni ceni ni sklenila in da je v vseh primerih odobrila popust. Iz pregledanih računov in naročilnic je razvidno, da je dejanska prodajna cena 1493 EUR (oz. nekaj centov več), tudi če so se višine oglaševanih, različno poimenovanih popustov menjale. Iz prevzemnih dokumentov je bilo ugotovljeno, da je trgovec ta izdelek prevzel po nabavni ceni 340 EUR in oblikoval prodajno ceno v višini 1885,10 EUR (z DDV). Iz pregledanih računov izdanim potrošnikom pa je ugotovljeno, da tožnica v nobenem primeru ni prodala izdelka po oblikovani in oglaševani prodajni ceni 1885,10 EUR, ampak praviloma po ceni 1493,00 EUR in od 21. 1. 2014 po ceni 1493,49 EUR.

Na podlagi povedanega prvostopenjski organ ugotavlja, da je tožnica potrošnike zavajala z oglaševanjem cenovne ugodnosti, s tem, ko prikazuje na predstavitev in naročilnicah prodajno ceno za ležalno blazino Elixor Divine v višini 1885,10 EUR kot verodostojno ceno (po kateri ta izdelek ne prodaja) in na to ceno obvezno odobri popust. Razlika med oglaševano prodajno ceno in dejansko prodajno ceno je 391,61 EUR. Prvostopenjski organ se sklicuje na Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (v nadaljevanju ZVPNPP) in navaja določbe 26., 3., 4. in 5. člena. Iz 4. člena tega zakona izhaja, da je nepoštena poslovna praksa podjetij v razmerju do potrošnikov prepovedana. Iz drugega odstavka tega člena izhaja, da je poslovna praksa nepoštena, če nasprotuje zahtevam poklicne skrbnosti in izkrivlja ali bi lahko izkrivljala ekonomsko obnašanje potrošnikov. Iz 4. alineje 5. člena ZVPNPO izhaja, da se za zavajajočo poslovno prakso šteje, če vsebuje napačne informacije glede cene ali načina izračunavanja cene ali določene cenovne prednosti. V obravnavani zadevi prvostopenjski organ ugotavlja, da je oglaševanje ugodnosti ob nakupu predmetnega izdelka zavajajoče. Opisana predstavitev zavaja potrošnike glede ugodne prodajne cene in daje potrošnikom napačne, neresnične informacije glede cenovne ugodnosti blaga, predstavljenega na organizirani promociji.

Drugostopenjski organ je tožnično pritožbo zavrnil.

Tožnica se z navedeno odločitvijo ne strinja in jo v tožbi izpodbija ter uveljavlja tožbene razloge zmotne uporabe materialnega prava in zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Sklicuje se na dejstva, ki jih je tožnica navedla že v postopku. Tožnica je osnovala osnovno ceno, po kateri lahko vsakdo kadarkoli kupi medicinski pripomoček Elixor Divine (po okvirni osnovni ceni 1885,10 EUR). Pri tem se sklicuje na svobodno gospodarsko pobudo, v skladu s katero lahko podjetje določi ceno za svoje izdelke po prosti presoji. Poleg nakupa tega izdelka po osnovni ceni je bila potrošnikom nudena tudi možnost vstopa v Elixor terapevtsko spremljevalni program. V okviru tega programa ima potrošnik določene obveznosti do podjetja, na ta račun pa lahko dobi subvencionirano ceno izdelka - torej popust na osnovno ceno. Vstop v omenjeni program je pogojen z obveznostmi, ki jih mora izpolniti vsak član programa. Ta obveznost je redno sodelovanje z medicinskim osebjem tožnice in izpolnjevanje vprašalnikov, ki jih tožnica pošilja udeležencem programa. Povratne informacije oseb, ki uporabljajo navedeni medicinski pripomoček, imajo za tožnico veliko tržno in raziskovalno vrednost, saj lahko vodi statistiko uspešnosti zdravljenja in preprečevanja

določenih zdravstvenih težav. Zneski subvencije za sodelovanje v terapevtsko-spremljevalnem programu vsekakor niso tako visoki, da bi predstavljali občutno znižanje cene. Vsekakor pa ne gre za navidezno ali neresnično znižanje cen, saj ima tožnica strogo določeno kakšni so pogoji vstopa v terapevtsko spremljevalni program in kdo je upravičen do subvencije cene. Za ta namen je tožnica sprejela tudi Pravilnik o terapevtsko spremljevalnem programu, ki natančno določa vsebino in pogoje tega programa.

Tožnica navaja, da osnovna cena tega izdelka ni navidezna, kar je razvidno tudi iz prevzemnih zapisnikov in dokumentov. Nakup po osnovni ceni je bil možen vedno in za vsakogar, ki ni želel biti član Elixor terapevtsko raziskovalnega programa. Ali se bo kupec odločil za terapevtsko-spremljevalni program in tako dobil znižano ceno, je njegova prosta odločitev. Da cena ni fiktivna, tožnica dokazuje z računom B.B., ki izkazuje, da ji je bil predmetni medicinski pripomoček prodan po osnovni ceni. Ker omenjena ni želela sodelovati v spremljevalnem programu, je prejela le gotovinski popust (plačala je z gotovino) ter za izdelek plačala 1.816,75 EUR po takrat veljavnem ceniku, po katerem je bila prodajna cena tega izdelka z DDV 2.150,00 EUR. Čeprav je bila ta prodaja opravljena po izdaji izpodbijane odločbe, kljub temu dokazuje, da cena ne more biti fiktivna, navidezna oziroma izmišljena. Tožnica se ne strinja, da naj bi bil način njenega oglaševanja zavajajoč. Vsakemu potrošniku je namreč predstavljena osnovna cena, po kateri lahko vedno kupi ta medicinski pripomoček. Potrošnik torej ni bil v ničemer zaveden, saj so mu bile predstavljene vse možnosti in obveznosti, po katerih lahko pridobi ta pripomoček. Navedba, da kupci ne bi kupili izdelka, če ne bi bilo možnosti ga pridobiti po subvencionirani ceni, pa predstavlja subjektivno oceno, ki po mnenju tožnice ne more biti podlaga za odločitev, ki je v izreku odločbe. Tožnica predlaga, da sodišče izpodbijano odločbo odpravi, toženi stranki pa naloži, da je dolžna tožnici povrniti stroške postopka.

Tožena stranka je sodišču posredovala upravne spise, na tožbo pa ni odgovorila.

Tožba ni utemeljena.

Po presoji sodišča je izpodbijana odločitev pravilna in zakonita. Sodišče se z razlogi izpodbijane odločitve (tako prvostopenjskega kot drugostopenjskega organa) strinja in jih v izogib ponavljanju posebej ne navaja (drugi odstavek 71. člena Zakona o upravnem sporu, v nadaljevanju ZUS-1). Glede tožbenih ugovorov pa dodaja:

V zadevi je sporno, ali je tožničina poslovna praksa v razmerju do potrošnikov pri prodaji izdelkov blazine Elixor Divine nepoštena. Ugotovljeno dejansko stanje je organ subsumiral pod določbe ZVPNPP o zavajajoči poslovni praksi (ki je po četrtem odstavku 4. člena ZVPNPP oblika nepoštena poslovne prakse).

Po prvem odstavku 5. člena ZVPNPP se poslovna praksa šteje za zavajajočo, če vsebuje napačne informacije in je torej neresnična. Poslovna praksa se šteje za zavajajočo tudi, če kakor koli, vključno s celotno predstavitvijo, zavaja ali bi utegnila zavajati povprečnega potrošnika, čeprav je informacija točna glede enega ali več naštetih elementov, ter v vsakem primeru povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečen potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel, in sicer glede cene ali načina izračunavanja cene ali določene cenovne prednosti (4. točka prvega odstavka 5. člena ZVPNPP). Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da podjetje uporablja nepošteno poslovno prakso ali je tik pred tem, da jo uporabi, podjetju prepove uporabo take prakse, če presodi, da bi lahko povzročila oškodovanje potrošnikov ne glede na obliko krivde podjetja (drugi odstavek 12. člena ZVPNPP).

Po presoji sodišča ugotovljena dejstva v predmetni zadevi izpolnjujejo abstraktni dejanski stan iz zgoraj navedene določbe. Sodišče se strinja z ugotovitvami prvostopenjskega organa, da je tožnica potrošnike

zavajala z oglaševanjem cenovne ugodnosti, s tem, ko je prodajno ceno 1885,10 EUR za ležalno blazino Elixor Divine na predstavitvah in naročilnicah prikazovala kot verodostojno ceno (po kateri pa tega izdelka ni prodajala), saj je na to ceno vedno odobrila popust. V postopku je bilo namreč ugotovljeno, da je tožnica v vseh primerih dejansko izdelek prodajala po nižji ceni. Razlika med oglaševano prodajno ceno in dejansko prodajno ceno znaša 392,00 EUR oz. nekaj centov manj. Pri tem sodišče zavrača tožničine ugovore, da je navedeni izdelek prodala po osnovni prodajni ceni B.B., ki ni želela vstopiti v raziskovalni program. Že pritožbeni organ je ugotovil, da je bil navedeni račun 337/2014 z dne 30. 5. 2014 izdan po izdaji izpodbijane odločbe, zaradi česar ga ni mogoče upoštevati. S tem pa se strinja tudi sodišče. V postopku pred prvostopenjskim organom je bilo namreč nesporno ugotovljeno, da tožnica pred izdajo izpodbijane odločbe po osnovni ceni ni prodala nobenega izdelka. Zato je prvostopenjski organ opisano tožničino poslovno prakso pravilno opredelil kot zavajajočo, saj so bili potrošniki na ta način zavedeni glede resnične cene navedenega izdelka.

Sodišče se strinja z organom prve stopnje, da predstavitev navedenega izdelka na opisan način utegne povzročiti, da povprečen potrošnik sprejme odločitev o nakupu, ki je sicer ne bi sprejel. Sodišče se strinja z dokazno oceno organa prve stopnje, da se glede na ceno, kot jo je predstavila tožnica za navedeni izdelek (1885,10 EUR in DDV) potrošnik ne bi odločil za nakup, če bi vedel, da dejanska cena tega izdelka ni taka (tako visoka). Pri povprečnem potrošniku je tako tudi po presoji sodišča tožnica ustvarila napačen vtis o zanj pomembnem dejstvu, to je ceni tega izdelka. Cena izdelka, kot jo je prikazovala tožnica, pa je bila neresnična. Pri tem je treba upoštevati tudi način prodaje – tožnica izdelke prodaja izven poslovnih prostorov in tako potrošnik nima možnosti izbire med istovrstnimi izdelki, ampak se za nakup odloča na podlagi tožničine predstavitve. Glede na to, da potrošnik ni vedel, da se ta izdelek dejansko ne prodaja po ceni, ki je prikazana, je bil vsekakor zaveden, ker je menil, da je s ceno, ki mu jo je ponudila tožnica, v cenovni prednosti. Zato so tudi po presoji sodišča izpolnjeni vsi pogoji za izrek inšpekcijskega ukrepa po drugem odstavku 12. člena ZVPNPP. V delu, v katerem so tožničini ugovori enaki pritožbenim razlogom, jih iz istih razlogov kot drugostopenjski organ zavrača tudi sodišče.

Sodišče je tožbo kot neutemeljeno zavrnilo na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1, ker je ugotovilo, da je bil postopek pred izdajo izpodbijane odločbe pravilen in je odločba pravilna in na zakonu utemeljena.

O stroškovnem zahtevku je sodišče odločilo na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1, po katerem v primeru, kadar sodišče tožbo zavrne, trpi vsaka stranka svoje stroške postopka.

Datum zadnje spremembe: 20.11.2015